

En bestemmelse om særeje efter nr. 1 eller nr. 2 kan i overensstemmelse med den foreslåede § 28, stk. 2, begrænses til kun at angå en del af ægtefællernes ejendele. Der kan således ligesom idag aftales særeje vedrørende bestemte, nærmere specificerede genstande, men som noget nyt kan der efter forslaget også aftales »brøkdels-særeje«, altså at en nærmere angiven brøk af den pågældende ægtefælles nettoformue skal være særeje. Et sådant brøkdels-særeje er imidlertid ikke i sig selv til hinder for, at den anden ægtefælle under henvisning til, at der også er et fællesbo, udøver krydsende udtagesret efter skiftelovens §§ 62 c og 70 a, medmindre der udtrykkeligt er aftalt særeje vedrørende den bestemte faste ejendom m.v., med hensyn til hvilken spørgsmålet rejses. På helt tilsvarende måde bringer et brøkdels-særeje ikke i sig selv en fast ejendom m.v. uden for samtykkereglerne i retsvirkningslovens §§ 18-19.

Forslaget indebærer endvidere, at særejebestemmelsen kan tidsbegrænses. Bestemmelsen i stk. 2 åbner også mulighed for at fastsætte, at en bestemmelse om fuldstændigt særeje kun skal gælde ved en af ægtefællernes død, og det forudsættes i den forbindelse ved lovforslaget, at bestemmelsen om fuldstændigt særeje skal kunne fastsættes såvel vedrørende en bestemt angiven ægtefælle som vedrørende »den efterlevende ægtefælle«.

#### 10. Ægtefællers udtagesret.

10.1. Det foreslås, at grænsen for den efterlevende ægtefælles forlods udtagesret forhøjes fra 50.000 kr. til 150.000 kr.

10.2. I skifteloven er den efterlevende ægtefælle tillagt en række fordele i forbindelse med skifte af den førstafdøde ægtefælles bo.

Efter reglen i skiftelovens § 62 b, stk. 2, har den efterlevende ægtefælle således fortrinsret til at udtage så meget af boet, at værdien heraf sammenlagt med ægtefællens særeje, arvelod samt den halvdel af fællesboets aktivmasse, som ægtefællen i forvejen har krav på, udgør indtil 50.000 kr. Er der herefter ingen aktiver tilbage i den afdødes bo, kan dette sluttes uden en skiftebehandling.

Grænsen for ægtefællens forlods udtagesret blev senest forhøjet ved lov nr. 170 af 14. maj 1980 fra 20.000 kr. til 50.000 kr.

Bl.a. med henblik på at styrke den efterlevende ægtefælles stilling stilles der forslag om, at grænsen nu forhøjes til 150.000 kr. En sådan forhøjelse går i nogen grad ud over, hvad der følger af prisudviklingen, men skyldes ønsket om at styrke den efterlevendes retsstilling. Forslaget vil medføre, at flere boer vil kunne sluttes, uden at der skal foretages skiftebehandling.

#### 11. Skriftlig anerkendelse af faderskab.

11.1. Det foreslås, at faderskab til et barn født uden for ægteskab skal kunne anerkendes ved en skriftlig erklæring.

11.2. Efter lov om børns retsstilling er der en forpligtelse for det offentlige til at søge faderskabet til et barn født uden for ægteskab fastslået.

Efter den gældende regel i lovens § 11 kan faderskabet i almindelighed anses for fastslået, såfremt den af moderen opgivne fader ved et personligt møde i statsamtet anerkender faderskabet.

Det har imidlertid givet anledning til debat, at anerkendelsen af at være fader til et barn kræver, at den pågældende personligt skal møde op i statsamtet. Det forekommer f.eks. helt unødvendigt, at faderen til et barn, der er født i et fast samlivsforhold, skal give møde i statsamtet for at anerkende det faderskab, som begge samlevende er enige om.

Det foreslås derfor, at der åbnes mulighed for, at den opgivne faders anerkendelse kan ske ved en skriftlig erklæring til statsamtet. Den opgivne fader skal - ligesom det er foreskrevet ved det personlige fremmøde i statsamtet - inden anerkendelsen være gjort bekendt med retsvirkningerne heraf. Dette skal ske ved en skriftlig vejledning, som den pågældende skal erklære at have modtaget. Den pågældende skal endvidere gøres bekendt med, at han kan kræve sagen afgjort ved domstolene.

Det findes ubetænkeligt at lette fremgangsmåden ved anerkendelse af faderskabet som foreslået. For imidlertid at sikre, at alt er gået rigtigt til, foreslås det, at den pågældendes underskrift skal være bekræftet af en advokat eller af to vitterlighedsvidner, der udtrykkeligt skal bevidne underskriftens ægthed, dateringens rigtighed og underskriverens myndighed.

11.3. Efter myndighedslovens § 9 kan forældre, der ikke er gift, eller som er separerede, med statsamtets godkendelse aftale, at de skal have fælles forældremyndighed. I § 1 i bekendtgørelse nr. 596 af 5. september 1986 om forældremyndighed og samværseret er det fastsat, at forældrene i forbindelse med statsamtets godkendelse skal indkaldes til et møde. Baggrunden for dette krav er, at det i betænkning 985/1983, som ligger til grund for bl.a. myndighedslovens § 9, var forudsat, at aftalen om fælles forældremyndighed mest praktisk kunne indgås i forbindelse med faderens fremmøde i statsamtet til anerkendelse af faderskabet. Hvis nærværende forslag vedtages, er det Justitsministeriets hensigt at ændre denne administrative bestemmelse, således at fælles forældremyndighed kan aftales og godkendes uden forældrenes fremmøde i statsamtet.

#### 12. Gebyrregler.